

# TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

## ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.  
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.  
Pentru streinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la  
Administrațiunea tipografiei archidieceane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sânt a se adresa la  
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 30.  
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

## INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori  
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 50 cr.  
pentru fie-care publicare.

Sibiu, în 28 Octobrie.

Lumea catolică se pregătește pentru o mare sărbătoare. Papa Leon XIII își va serba iubilul de 50 de ani al preoției sale la Roma, și credincioșii sei din toate părțile i vor aduce ovațiuni nu ca unui călugăr, ci ca unui domn mare și puternic. Episcopatul catolic din Ungaria a întreprins încă de mult colecte de bani în Ungaria, și damele din Budapesta au adunat nu mai puțin ca 30 mii floreni în bani și în prețioase, cari cele din urmă au fost espuse spre vedere pentru prețuri de intrare.

Episcopul Strossmayer din Croația și-a făcut și el datorința — numai cât darurile incurse nu a fost dispus a le trimite la B.-Pesta ci le-a trimis la Viena — o procedere, ce a produs multă amărăciune în cercurile maghiare, cari nu încetează de a mostra pe episcopul dela Diacovar și al timbra de un trădător de patrie.

Fiumenii catolici, voidnd să repareze eroarea lor de când cu deputațiunea ce era să meargă la desvălirea monumentului lui Deák, au trimis obiectele adunate la B.-Pesta și prin procederea lor s'au rehabilitat în opiniunea publică maghiară.

Toate aceste lucruri se petrec acum de câteva săptămâni încoace — semn că un interes deosebit i leagă pe catolici de capul bisericii lor, și noi nu avem decât să ne bucurăm când vedem pe fiii unei biserici aderând la căpetenia lor bisericască în nesce timpuri când indiferentismul religios a trecut preste toate granițele, când ateismul, nihilismul, socialismul și alte soiuri de abnormități au cuprins binișor teren la multe popoare din Europa, și în special aceste rele s'au lătit și iau dimensiuni mari tocmai acolo — unde se crede, că cultura a făcut mari progrese, unde se susține, că oamenii sunt mai înaintați și mai adăpați din isvoarele sciințelor naturali.

Catolicii pot să manifesteze pe față aceste simțăminte de pietate ale lor față de capul bisericii și nu este om, care să susțină, că rău fac când trimit sumetenii de bani din toate țările la Roma, pentru că legăturile ce le are Papa cu diferite case domnitore, influința hotărâtă ce o eserciază mulți episcopi asupra guvernelor diferitelor țări, le înlesnesce o astfel de mișcare, ba mai mult, însuși guvernele favorisează astfel de întreprinderi, ca să măgulească pe clerul catolic, să-l câștige pe partea lor, ca apoi în politică să le dea mână de ajutoriu.

Nu voim să susținem că guvernul maghiar ar avea conivență cu episcopatul catolic în sensul celor descoperite de noi mai sus — dar una stă, că

episcopatul este pus la dispoziția guvernului. Spriginul acesta reciproc cel dă guvernul episcopatului și episcopatul guvernului, trece apoi de regulă în contul celorlalte confesiuni și de e să fim drepți, noi românii ortodocși din invoiala aceasta a celor doi factori puternici tragem de regulă cea mai scută.

Nu se află însă nici un publicist maghiar catolic, care să desaproabe pe capul bisericii ori diecesei pentru aceasta procedere, ci toți îl spriginesc și susțin privatim și în public, pentru că prin invoiala cu gvernul sunt scutite instituțiunile lor de șicane, viața le este mai cu ticnă și în fine rezultatele ce le dobândesc fie materiale fie morale sunt învederate.

Numai cât una e la credincioșii bisericilor catolice și alta la noi. Episcopul catolic dispune de clerul seu, ca un general de armata sa, și precum aici disciplina trebuie să fie severă și dreaptă, așa acolo subordinațiunea trece preste toată cugetarea. La noi sprigin, simț de împlinirea datorințelor, bună voință, sunt mărimi necunoscute, ci fie-care cu cât face gură mai mare, cu atât câștigă mai multă popularitate, fără să țină publicul cont de greutățile cele mari, ce le are capul bisericii în guvernarea bisericii.

Tare ar fi de dorit ca disciplina se prindă rădăcini afunde și la noi în biserică și sântul de împlinirea datorințelor să cucerească mai mult teren ca până aci. Rêul acesta nu este un rău local — numai la noi în Transilvania ori părțile unguene, ci el s'a generalizat în biserică ortodocșă ca un feliu de morb lipicios, și cine vrea să se convingă despre aceasta nu are decât să dea o roată prin regatul vecin România, și va afla preoți neprețuiți de nimene, biserici goale, cler fără nici o poziție socială, înapoiat din cauză că oamenii cu toate se ocupă dar ca să pună biserică și clerul la locul ce-i compe — ba!

În ședințele sântului sinod s'a făcut multă vorbă despre îmbunățirea sorții clerului, și au fost oameni destui chiar și în cel mai matur corp legislativ, în senat, cari au susținut că România nu poate avea viitoriu durabil dacă nu va ridica clerul din nemeriticia în care se găsește acum — și dacă acesti oameni, nu au putut să străbată cu vederile lor clare și limpezi, la publicul cel mare, la popor, apoi tot așa de responsabil este clerul de mir, ca și clerul înalt și călugării pentru nereușita întreprinderi făcută în favorul lor.

Odată trebuie să fim în clar cu aceea, că clerul nu este de privit numai ca un feliu funcționari să-

tesci de rënd, ci ca pe un organism fără care nici statul nu poate să existe, nici societățile diferite de oameni nu pot să dea înainte. Așa consideră catolicii clerul lor și nouă nu ne e permis să fim mai în urma lor. Acestui simț au ei să datorească, că cuprind teren în peninsula balcanică, în sinul celui mai ortodocș popor, și că în Bucuresci au o arhiepiscopie catolică, un seminarium organizat, o biserică pompoasă și scoale de fetețe, de unde fetele eșite devenind mame, vor avea simpatii pentru catolici și vor neconsidera instituțiunile ortodocșe. Ce folos însă că la noi oamenii sunt prea încreduți, fie care crede că cum e, e bine și că acest bine are să țină până e lumea.

În chipul acestă a fost posibil, că boierii din România s'au entusiasmat când au fost vorba de a sprigini cu ofrande în bani și donațiuni pe catolici, până când bisericile lor, scoalele lor sătesci și dela moșii au rămas date uitării, ear clerul biet de el, a rămas înapoi și am puté dice, că chiar de ris. Amar să resbună acum ignoranța protopărinților asupra nepoților și mai amar să va resbuna dacă nu ne vom grupa cu toții umăr la umăr, ca să ridicăm tot ce e al nostru, tot ce poartă caracter național românesc și aceasta în timpurile de acum numai în biserică, cu ajutoriu ei ne este posibil.

Cei-ce lucră altfelu, cei ce defaimă tot ce e al nostru, cei ce acată de limba clopotului celui mare toate și ce e de publicat și ce nu, ne duc la prăpastie una după alta instituțiunile noastre.

## Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român.”

Brașov, 27 Octobrie (8 Nov.) 1887. Mergând cineva dela Brașov spre Elópatak (Vâlcele) are se treacă dincoace de Olt prin comunele Sânpetru și Bod, ear dincolo de Olt în gura vălii spre Elópatak zace comuna Arpatak, situată la poalele unui șir de de coline. Aceasta comună este locuită de români și sēcui cam în părți egale. Locuitorii, ca ceva de tot natural și o parte și alta vorbesc limba română și maghiară de o potrivă bine. Românii, cari aparțin fără excepțiune la confesiunea gr. or. deși nu tocmai avuți, dară oameni strălucnici și religioși îmbărbătați și ajutoarați de câțiva fruntași din comună, eară mai ales de profesorul emerit Dimitriu Cioflec și de comerciantele din Bucuresci Ioan Colțescu ambii născuți în aceasta comună, de ani înainte au cugetat la zidirea unei biserici noaue, la un loc mai potrivit, în locul celei vechi zidite aproape înainte

## FOIȚA.

### Din reminiscențele unui bătrân preot.

Nu arare ori s'a amintit în foile noastre naționale, că istoria noastră, atât națională cât și bisericască, este foarte sēracă, și că cauza acestei aparițiuni este împregiurarea, că antecesorii nostri au scris și însemnat prea puțin despre întâmplările timpului lor.

Cu atât mai mare ne este bucuria, când vedem barem ici-colea pe câte unul din venerabilii nostri bătrâni lăsându-ne câte o urmă despre întâmplări memorabile din viața lor.

Cu plăcere dăm dară loc în cele următoare reminiscențelor, ce ni se împertășesc din viața unui nestor al preoției noastre, a P. protopop emeritat din Sighișoară, Zachariă Boiu sen, carele aflându-se deja în anul 88 al etății sale, nu și pregetă a însemna și a lăsa următorilor sei un șir de reminiscențe din viața sa, cari ilustră totodată și o parte a trecutului nostru din acel ținut.

Eată dară în următoarele această „cronică”, întocmai după cum ni se comunică în originalul ei.

### Cronică.

Sunt născut în anul 1800, Maiu 8 din casa și familia preotului Michail Boiu din Bodogaia

(Alsó-Boldogasszonyfalva), scaunul Odorheiului, pe când acea parochie era una din cele mai de frunte parochii române ortodocșe (precum se dicea atunci neunite.) În materia Bodogaia și filiile ei din giur erau preste 200 familii. În filia Cristur erau ca la 40—50 familii; avea o bisericuță foarte frumoasă și clopot frumos, din cari astăzi nimic nu mai există.

Fiul acelui bătrân paroch Michail Boiu a fost tatul meu Moise Boiu, paroch în Hetur, unde și eu sunt născut.

Ací pe curtea parochială era o casă coperită cu paie, cu două încăperi; între acestea era tinda după obicei. Într'o încăpere era locuința preotului, în ceealaltă biserică cu altariul. Sub conducerea și păstoriarea tatălui meu, s'a ridicat biserică, care există, cam pe la anii 1805—1807. Mama mea Maria Drăghiciu a fost din Sighișoara.

Rămânând eu însă cu o soră a mea mai mică orfani de părinți, de milă ne-au luat în casa sa preotul Stefan Balaș din Sighișoara, și pe veduvită mama noastră a luat-o ginerele seu Zacharie Avram neguțetor, care avea boltă în piața Sighișoarei.

Parochia de aci era atunci cam de 50—60 familii români și aproape atâța țigani.\*) Avea biserică într'o măeriste domnească, un șopru invêlit cu scânduri, acolo era altariul, și veniau preoții din comitat de prin vecini de slugiau poporului.

\*) Astăzi numeră 426 fam. cu 2734 suflete.

Preotul Stefan Balaș a venit aci din părțile Brașovului, din Săcele.

Atunci prea fericitul și bunul împărat Iosif II, în urma edictului seu de toleranță, a dat locul de biserică românilor din Sighișoara, cari cuprinseseră de paroch pe dîsul Stefan Balaș, care aci s'a și căsătorit și preoțit.

Densul fiind foarte zelos și iubitor de cele sfinte, a mișcat pe micul popor a aduna materialul și a să pregăti de ridicarea bisericei. Dar mai întâiu a zidit casa aceasta veche parochială, unde locuesc eu, cam pe la anul 1780. Ací în odaia cea mare spre răsărit a făcut altariul și biserică, ear în cea mai mică dindărpt a fost locuința sa; prin mijlocul acestora a fost tinda. Și așa cu aceasta s'a slugit poporul până la ridicarea bisericei, de carea să bucură înmulțitul popor, și carea s'a isprăvit la anul 1797.

Poporul crescând cu înmulțirea familiilor din an în an, a căpătat dreptul de a ave doi preoți, paroch primar și al doilea paroch, fiindcă parochienii, deși nu erau prea mulți, dar cu locuința erau tare risipiți, ca păstori, maieri și stupinari ai domnilor din oraș. Sub conducerea și păstoriarea acestui preot zelos, lucrând toți cu energie, s'a ridicat biserică, precum am dîs, până la anul 1797. Preotul acesta dar a fost cel dintăiu aci paroch primar și protopop tractual. În postul de al doilea paroch



cu 200 ani pe o coastă a dealului unde abia poate străbate picior de om. Cugetul desvoltat la o voință tare și însoțit de binecuvântarea lui Ddeu, a dat naștere la biserica cea nouă frumoasă situată în mijlocul comunei. În vara trecută fii terminată biserica cu toate ale sale și acum mai lipsea coroana opului, adică sântirea bisericii prin arhieru.

Escelenția Sa, Domnul arhieriscop și metropolit Miron Romanul, promisese încă în anul trecut a întreprinde o călătorie în părțile noastre pentru sântirea bisericii din Arpatak; ceea ce produse o așa mare bucurie și însuflețire în poporul nostru de acolo încât cu puteri înalte și îndoită lucrare pentru terminarea ei, ca să se poată sânti la ziua sântului Mucenic Dimitrie cu chramul acestui sânt. O scire, ce transpiră în părțile noastre, că Escelenția Sa Părintele nostru metropolit din cauza strapațiilor mari, ce au mai cu sântirea nu de mult a bisericii din Apoldul mare, mai cu călătoriile spre întâmpinarea Majestății Sale, împăratului-rege al nostru la Cluș și cu alte, — nu va pute veni la sântirea pusă în prospect, era aptă a strica bucuria deplină a poporilor din Arpatak. Când Escelenția Sa făcî de scire, că va veni totuși la sântirea bisericii și acum sântirea nu mai era departe, credințioșii din Arpatak erau cuprinși de o vibrațiune produsă de simțul bucuriei.

Escelenția Sa mai avé în programul călătoriei Sale spre Arpatak, ca în trecere să rezolveze o promisiune dată comunității noastre bisericesti din Feldioara încă în anul trecut cu ocaziunea sântirii bisericii din Rășnov, ca adică și pe aceea comunitate se o cerceteze și întărească întru cele sufletesci. Ziua sântului Dimitriu, ca și destinată pentru sântirea bisericii din Arpatak, cădînd în anul acesta în ziua de Luni, Escelenția Sa sosi cu o și mai nainte adică cu treutul de Sâmbătă seara în mijlocul comunei opidane din Feldioara. Acî încă la gară fii bineventat de protopresbiterul Brașovului, Ioan Petric în numele preoțimei adunate din tracturile protopresbiterale învecinate, a poporului numeros adunat, apoi de protopretorele din loc Pildner în numele cercului și de primarul opidului în numele comunității politice. După ce Escelenția Sa mulțami la toți în cuvinte frumoase și potrivite, fii condus la cuartirul pregătit în casa domnului Iordache Muntean, asesor la sedria orfanală a comitatului Brașovului.

A doua și Duminecă Escelenția Sa, Domnul metropolit pelângă asistența domnilor archimandrit Dr. Il. Pușcariu, protosincol Nicanor Frateșiu, a protopresbiterului I. Petric, a protodiaconului Sergiu Medean și a altor preoți dimpregiur, celebră serviciul divin cu pompa îndatinată, fiind mult popor adunat în biserică nu numai dintre credințioșii români, dară și dintre cei de alte confesii. La ridicarea frumșetii serviciului divin, în decursul cărui se chirotoni de diacon clericul absolut Georgiu Oprea, ales de preot pentru parochia din Huniădoara, mult a contribuit chorul local bisericesc din 4 voci, bine instruit de parochul nostru din Feldioara Iosif Micu.

La încheierea serviciului divin Escelenția Sa ținu un cuvânt pastoral cătră popor, care ascultă cu mare sete cuvintele, ce eșiau din gura înaltului lor păstoriu sufletesc, eară după terminarea lucrărilor rituale, Escelenția Sa vizită localitățile scolare, unde erau adunați copii de școală. De acî merse la cuartir unde primi corporațiunile bisericesti și politice locale, apoi și alte deputațiuni din Brașov și pe privați. După prânzul de gală dat în onoarea Escelenției Sale în casa domnului Muntean, sub conduct de căruțe și călăreți Escelenția Sa în trecerea spre Arpatak vizită și biserica din Heghig, unde ținu la poporul numeros adunat în biserică cuvinte de îmbărbătare spre lucrurile cele bune și de folos. În

a fost cel dintăiu Michail Drăghiciu, al doilea Michail Moldovan, carele a trecut la „unire“ și s'a depărtat de pe aici. Al treilea George Vătășan, a trecut de acî la parochia Archita. Al patrulea a fost Ioan Drăghiciu, aici a murit; în zilele acestuia s'a ridicat a doua casă parochială, dela anul 1840—45. Al cincilea am fost eu, lângă care a venit ca al șeselea Vasile Leicu, carele aici murit, ca al șeptelea Dumitru Păloșan, aici murit, al optulea Dumitru Moldovan, care trăiesce în calitate de următorul meu.

Crescerea mea a fost în casa cu pânea și învătătura dîsului paroch și protopop Stefan Balas, dela care am cuprins cele bisericesti, cetirea, scrierea cu slovele cirile, cântările și rânduiala bisericeii, până la juneța mea de 17—18 ani.

Pe atunci la anul 1810 se făcî cel dintăiu episcop român, Vasile Moga, în urma episcopilor sârbi, cari administrau eparchia „greco-roună“ din Ardeal.

(Va urma.)

comuna aceasta ca în prima comună a tractului Treiscaunelor fu bineventat de protopresbiterul tractual Dimitriu Coltofean, mergînd mai departe ajunse Escelenția Sa pe la 4<sup>1/2</sup> în Arpatak, unde după bineventare prin parochul local Dionisiu Nistor și după răspuns din partea Escelenției Sale, trase în cuartir la parochul local.

Îndată după sosire se făcî pregătirile de lipsă pentru actul sântirii. La timpul îndatinat se ținu în biserică veche vecernia cu lithia și utrenia, ear a doua și în ziua sântului Dimitriu se aduseră din biserică cea veche moastele și toate odoarele sântite în procesiune serbătorească în biserică nouă.

Serviciul divin propriu al sântirii bisericii, care se esecută cu multă pompă și precisiune se începî la 9 oare și dură până la 11<sup>3/4</sup>; după terminarea sântirii și a unui discurs pastoral din partea Escelenției Sale cătră poporul, ce numai încăpea în biserică destul de spațioasă se celebră prima liturgiă în acea sta biserică, în decursul căreia cooperă chorul bisericesc din Feldioara, ear diaconul Georgiu Oprea fu sântit întru preot pentru parochia din Huniădoara. Era ceva îmbucurătoriu și chiar încântător a vedé cu câtă sete și îndestulare sufletească privé poporul adunat în biserică din întreg ținutul Treiscaunelor la serviciul de sântire a bisericii și la cel al santei liturgii, la a cărui frumșete, fie atins spre oncarea parochului Iosif Micu ca diriginte mult a contribuit corul din Feldioara.

După stropirea poporului cu apă sântită, terminându-se serviciul divin la oarele 1<sup>1/2</sup>, Escelenția Sa primî la cuartirul seu deosebite deputațiuni din loc și ținut; apoi participă la prânzul comun dat în localul scoalei comunale. În decursul prânzului se ținură mai multe toaste, între care, cel dintăiu din partea Escelenției Sale pentru Maiestatea Sa împărat și regele nostru Francisc Iosif, apoi pentru înaltul regim al țării, ca să-și poată împlini misiunea grea și datorința deopotrivă cătră toți și pentru comuna biserică din Arpatak în care s'a sêvêșit un act bisericesc de atăta însemnătate. Toastă apoi protopresbiterul tractual Dimitriu Coltofean pentru Escel. Sa Dl arhieriscop și metropolit.

Au mai urmat și alte toaste, între care amintim pe cel ținut de parochul local în sănătatea titorilor fruntași, cari erau de față în persoanele dlor Dimitriu Cioflec, Ioan Colțescu etc. Amintesc la acest loc aceea ce eram datoriu mai sus a atinge că adică Escelenția Sa la finea liturgiei în semn de onoare a prezentat titorilor și episcopului bisericii câte un esemplar din actul comemorativ tipărit și subscris de preoții slujitori despre sântirea bisericii din Arpatak.

După încheierea prânzului, la care au participat afară de un număr însemnat de onorațiuni și unii proprietari din loc de naționalitate maghiari și pretorele cercului, Escelenția Sa pornî din Arpatak între aclamațiunile cele mai călduroase ale poporului în trăsura de gală pusă la dispozițiune de baronul Szentkeresztzi și după ce în cale cercetă — seara fiind — biserică din Bod, remase preste noapte în Sânpetru în casa parochului local Nicolau Frateșiu.

A doua și, Marți în oarele dimineții cercetă biserică locală dând sfaturi bune poporului adunat; apoi sêvêși rugăciuni de deslegare la mormintele familiei zelosului paroch local, și după un scurt dejun plecă spre Brașov petrecut de mai multe trăsuri cu o mulțime de inteligenți veniți dela Brașov spre întâmpinare. Înaintea bisericii evanghelice luterane din Sânpetru fii întâmpinat Escelenția Sa de eruditul paroch evanghelic local cu întreg presbiteriul în costumele lor antice serbătorești.

Sosit la Brașov, trasé în cuartir la protopresbiterul Ioan Petric și imediat vizită gimnasiul nostru și celelalte scoale centrale din clasă în clasă, trăgînd informațiuni despre starea și cursul învățămîntului. Ținu apoi o conferență cu profesorii despre interesele institutului. Primî apoi la cuartir deosebite corporațiuni și deputațiuni, dintre care anume cu reprezentanța comunei grecesci dela biserică Stei treimi întreprin un discurs lung și de sigur important, referitoriu la un incident regretabil, care se petrecu în zilele din urmă la aceea biserică. Tot așa mai continuă după prânz conferența cu profesorii scoalelor centrale despre unele și altele referințe speciale ale gimnasiului; ear seara se reintoarse Escelenția Sa spre Sibiu însoțit până la gară de vr'o 10 trăsuri ale fruntașilor brașoveni, — lăsînd după sine cele mai bune impresii și mulțamire pentru sacrificiile aduse în interesul bisericeii și al scoalei.

Noi încheem acest scurt raport al nostru cu aceea espresiune a dorinței noastre, ca Dumneșeu să întărească cu sănătate pe Escelenția Sa Părintele nostru arhieriscop și metropolit Miron spre a puté întreprinde mai multe asemenea călătorii folositoare pentru poporul încredințat păstoririi Sale sufletesci.

O.

Sibiu, 27 Octobru, 1887. Duminecă în 25 Octobru s'a ținut adunarea generală a XIV a reuniunii femeilor române din Sibiu, — după cum s'a anunțat și în diariul nostru la timpul seu. Un public destul de numeros din care partea preponderantă îl formau cele mai distinse dame din societatea română de aici, da adunării un aspect plăcut și impunătoriu totodată.

Dna presidentă Maria Cosma, prin câteva cuvinte și esprimă bucuria pentru interesul celor prezenți față de reuniune și dechiarînd ședința de deschisă, roagă pe dnul secretariu Dr. O. Rusu, ca conform punctului prim din ordinea de și, se ce-tească raportul despre activitatea Reuniunii dela ultima adunare generală incoace. Sperăm, că vom fi în plăcuta pozițiune a pune la dispozițiunea On. public acest raport în tot cuprinsul seu, și pentru aceea ne mărginim de astădată a constata, că după raport a abdis din comitet dna Elena Servian Popovici Barcian numai decăt după alegere, — ear în timpul mai recent Doamnele: Maria Crișan (soția dlui Dr. I. Crișan), Minerva Brote (soția dlui Dr. Aurel Brote) și Otilia Comșa (soția dlui D. Comșa).

Dna presidentă cu durere se vede necesitată a constata, că — după cum s'a amintit și în raport — în decursul anului unul dintre cei mai zeloși membrii ai Reuniunii, doamna Ana Bechnitz a repausat, și roagă adunarea să-și esprime condolența în semn de pietate cătră repausata prin sculare, ceea ce s'a și făcut.

După aceasta dna presidentă pune întrebarea dacă are cineva vr'o observare sau vr'o propunere față de raport?

Dl Ioan Hannia face apoi o întrebare din care s'a desvoltat o discuțiune interesantă.

Anume roagă pe dna presidentă se dees deslușiri în privința celor ce au eșit din Reuniune, dacă și-au motivat acest pas sau ba? și dacă și l'a motivat ar dorî se cunoască acele motive.

Dl P. Cosma e de părere, că nu este adunarea generală chemată se cerce după motivele celor ce es din Reuniune, pentrucă aceia nu sunt datori să-și motiveze eșirea, și de regulă nici nu o motivează, ci simplu nu mai plătesc tacsele, ear cel ce nu plătesce tacsa după statute eo ipso a încetat de a mai fi membru al Reuniunii.

Dl Hannia se esplică, că nu pe acei membrii i-a înțeles cari au eșit din Reuniune, ci pe aceia, cari după raport au abdis din comitet.

Dna presidentă constată, că doamnele, cari au abdis și-au motivat abdicarea, și dacă se învoesce adunarea, este gata se comunice motivele.

Luând cuvîntul în aceasta cestiune și dna A. Mateiu, cu un oare care avînt oratoric aducînd și unele asemănări potrivite, accentuază, că a avut și are cele mai bune intențiuni față de prosperarea Reuniunii, constată însă cu părere de rău, că luptele din diaristică în urma schimbărilor ivite în direcțiunea dela scoala civilă de fete a Asociațiunei a atins încâtva și Reuniunea aceasta, ceea ce e evident din declinarea dela sine a concludului comitetului prin dna M. Crișan în foaia locală „Tribuna“, și astfel trebuie se presupună, că esistă oare cari bănueli din partea respectivelor doamne cari au abdis, din care motiv și dînsa ar dorî deslușiri.

Doamna presidentă declară, că în ce privesce atacurile din „Tribuna“, dl scriitor al respectivului articol va fi sciind mai bine dacă acelea au fost îndreptate direct s'au indirect contra Reuniunii sau contra comitetului, comitetul însă le-a privit de îndreptate contra sa și contra scoalei de fete a Reuniunii, și pentru apărarea reputațiunei scoalei și demnității sale a luat concludul sciut.

Constată, că la ședința din 4 Octobru în care s'a luat acel conclud a participat și dna Crișan, și că concludul s'a luat cu unanimitate. N'a participat însă dna Crișan la ședința de a doua și, care s'a ținut anume numai pentru autenticarea procesului verbal al ședinței din 4 Octobru, deși se angagiase toate doamnele, cari au participat la aducerea concludului să participe și la autenticarea procesului verbal.

În dechiarățiunea sa publicată în „Tribuna“ dna Crișan numai aceea o afirmă, că n'a participat la ședința în care s'a verificat procesul verbal resp. concludul adus în 4 Octobru și aceasta este ade-vêrat.

Încât privesce motivele abdicării: Doamna Elena P. Barcian a abdis numai decăt după ce i s'a notificat concludul prin care a fost aleasă de membru al comitetului, din motivul, că Dsa fiind absentă din Sibiu o mare parte a anului, n'ar putea co-respunde datorinței de membru în comitet.

Dna Maria Crișan a abdis din motivul, că voesce se trăească retrasă de sgomotul lumii.

Doamnele Minerva Brote și Otilia Comșa pentrucă nu consimt cu direcțiunea ce se manifestează



în concludul comitetului luat în ședința din 4 Octombrie.

Dl I. Hannia pe baza deslușirilor date de doamna presidentă și exprimă regretul, că se află între membrii reuniunii și de aceia, cari cearcă să risipească ceea ce pe lângă bună înțelegere și în concordanță în timp de mai mulți ani s'a întemeiat, și și exprimă convingerea, că vor mai fi dame prin cari respectivele se poată fi înlocuite, și propune: ca adunarea să se declare că consimte cu procederea comitetului.

Dna A. Mateiu repețește, că are cele mai bune intențiuni și numai reputațiunea reuniunii o are în vedere, și deși nu consimte întru toate cu forma în care s'a făcut răspunsul comitetului, tocmai pentru că în urma articolului dlui Slavici s'a aruncat un felu de umbră asupra Reuniunii, ce a dat ansă de și străinii s'au ocupat cu afacerea scoalei noastre, e de părere, că trebuia să se răspundă și la articolul urmat după răspunsul comitetului, sau că doară trebuia să se accepte cu răspunsul până la adunarea generală.

Dna presidentă declară, că la al doilea articol al dlui Slavici a fost superflu de a se mai răspunde, pentru că comitetul n'avea să se răspundă alta, decât să susțină răspunsul dat la cel dintâiu.

Dna A. Pipoș (soția dlui colaborator dela „Tribuna“ Pompiliu Pipoș) deși permite, că nu este în deplină cunoștință a afacerilor Reuniunii fiindcă numai acum a intrat în sinul ei, desvoaltă o teorie curioasă în felul său, adică, că damele trebuia să fie mai prevenitoare față de domnul Slavici, respective articolul său, cu alte cuvinte, după vederile Dsale trebuia ca însușările făcute unor familii de aici să se privească de bani buni, că expresiunile comitetului conține expresiuni vătămătoare pentru un jurnalist, doamnele trebuie să fie mai fine în expresiunile lor și astfel declară că nu consimte cu răspunsul comitetului.

Doamna Ioana Bădilă provoacă de repetite ori pe dna Pipoș, se arete, cari sunt expresiunile din concludul comitetului nedemne pentru o reuniune de femei.

La ce dna Pipoș răspunde, că nu le poate arăta, pentru că nesciind că va veni obiectul acesta pe tapet nu este pregătită.

Dl Hannia susține contrariul, că față de dame bărbații sunt datori să fie delicați.

După acestea dna presidentă pune propunerea dlui Hannia la vot, și adunarea o primesce, o voce însă cere votare, în urma acesteia dna presidentă roagă pe acelea doamne, cari nu primesc propunerea dlui Hannia să aibă bunătate a se scula.

Să scoală numai dna Pipoș, carea însă nu se rabdă a provoca și pe dna Mateiu să se scoale, care însă dechiară, că dânsa în parte este mulțumită cu procederea comitetului, numai aceea ar fi dorit, ca comitetul să se răspundă și la al doilea articol al dlui Slavici, dar dacă adunarea generală află că prin aceasta nu s'a aruncat nici o umbră asupra comitetului ea încă e mulțumită și nu se scoală.

Astfel propunerea dlui Hannia se primesce cu totalitatea voturilor afară de unul. Cătuindu-se proiectul de buget se primesce fără modificări.

Dl S. Albin observă la acest loc — fără de a face propunere concretă, că dânsul ar afla just, ca dacă profesoarei i-se dă relut de quartir se i se dea și profesorului cu atât mai vârtos, că acesta prevede și agendele directorali. La aceasta observă dna presidentă, că profesorul este angajat fără de relut de quartir, dar permițând mijloacele reuniunii nu e eschisă posibilitatea, ca încă în bugetul anului viitor să se facă proviziune în aceasta privință și pentru învățătorii.

Urmează la ordinea zilei alegerea a lor 4 membrii în comitet spre care scop ședința se suspende pe 10 minute, ear după redeschiderea ședinței se constată că: dna Valeria Popescu a intrunit 12 voturi, dna Sofia Simonescu 11, dna Ana Frâncu 11, dna Agafta Pop 11, dna Alecsandrina Mateiu 4, dna Poparad 2, dșoara Simtion 2, dșoara Elena Adamovici 3, dna S. Bărcian 1, dșoara S. Brote 1, și dna A. Pipoș 1. Pe baza acestui rezultat, dna presidentă declară de membrii aleși în comitet pentru cele 4 posturi vacante pe dnele: V. Popescu, A. Frâncu, S. Simonescu și A. Pop.

Punându-se la ordinea zilei punctul din urmă din programă: propuneri și interpelări, dna A. Mateiu întreabă, dacă dlui fost director Dr. D. Barcian i s'a dat mulțumită pentru purtarea oficiului de director în anul trecut, la care întrebare dna presidentă declarând că i s'a dat imediat după abdicere, cu acest răspuns dna interpelantă să declară mulțumită.

Ne mai făcându-se nici o propunere sau interpelare, dna presidentă roagă pe adunarea, ca să esmită o comisiune pentru verificarea protocolului în care comisiune la propunerea dlui secretarului Dr.

O. Rusu se alege: dna A. Moga, dna V. Popescu și Dr. R. Roșca.

Prin aceasta constatând dna presidentă că toate agendele din ordinea de zi sunt eshaustate mulțumind tuturor membrilor pentru spriginul nu numai material ci și moral, declară ședința închisă, ear dl A. Cimponeriu mulțămesc dnei presidentă pentru bunul tact cu care a condus și aceasta adunare și preste tot pentru abnegațiunea manifestată față de prosperarea reuniunii și recum și comitetului și biroului pentru zelul dovedit în interesul reuniunii.

Înceind raportul nostru asupra adunării acestei reuniuni atât de nobile și binefăcătoare pentru neamul nostru, care s'a privit și luat de model de toate reuniunile de aceasta natură, ca onoratul public se și poată face o idee cum și despre lucrul cel mai frumos se pot scrie fleacuri și ca să aibă ocaziune a cetii neesactități din greu, i avisăm — dacă le zace în interes să cetească Nr. 243 al „Tribunei“.

**Sibiu, 27 Octombrie.** Dle redactor! Dîia de duminică a fost o zi de importanță pentru noi. În aceasta și am avut două adunări, ambele de interes, dar diametral opuse în caracterul lor, eu Vă rog să-mi dați voie a reflecta ceva despre adunarea cu caracter politic, voesc să vorbesc ceva despre adunarea clubului cercurilor electorale din Sibiu.

Cetatea Sibiului — după cum se știe — are două cercuri electorale. Alegătorii acestor cercuri parte cetesc „Tribuna“ parte nu o cetesc, și aceasta o amintesc numai pentru aceea, pentru că aceasta conferență alegătorii au fost convocați prin dl protopop Simeon Popescu ca președinte și dl Pompiliu Pipoș ca secretar, numai prin un avis publicat în Nr. 242 al Tribunei, care este de următorul cuprins:

„Alegătorii români, aparținători partidului național, din cele două cercuri electorale ale cetății Sibiului sunt invitați a lua parte la o conferență electorală, ce se va ține mâine, Duminică în 6 Novembre n. la 4 oare după amiază în pavilionul grădinii „Hermann“ din Sibiu.“

Clubul cercurilor electorale din Sibiu.

Simeon Popescu,  
președinte.

Pompiliu Pipoșiu,  
secretar.

Aci sunt a se observa 3 lucruri:

1. Convocarea se publică în ziua când avea să se țină conferența și se publică numai în „Tribuna“, ear nu și pe altă cale;

2. În convocare nu se numește obiectul pentru care sunt convocați alegătorii; și

3. Nime nu știe cum, de unde și până unde a primit convocătorii dreptul și mandatul de a convoca la conferință pe alegători.

Conferența se deschide prin dl S. Popescu ca președinte, ear funcțiunea de secretar o îndeplinește dl P. Pipoș. Prezenți vor fi fost ca la 35 de indiviți.

Președintele împărțesc această impunătoare conferență, că obiectul conferenței este a se decide, dacă alegătorii români aparținători partidului național român, vor se face ceva și ce? din incidentul enunțațiunilor patriotice ale bravului general Traian Doda, deputat ales al Caransebeșului, adresate presidentului dietei din Bpesta și către alegătorii sei.

Cei prezenți răspund: da se se face.

Apoi dl Pipoș cetesc acele enunțațiuni din Nrii „Tribunei“ în care a părut, și publicul le primesce cu să trăiască.

Într'aceea să însărează și se aprind pe masa biroului 6 luminări, ce răspundeau o lumină slabă încât părea că te afli în biroul unui tribunal secret din evul mediu în care se face judecată vre-unui eretic, vădînd în frunte pe președintele cu revereandă roșie.

Unul dintre alegători cerînd cuvîntul face dlui președinte aceste întrebări:

Comitetul central, care din întemplantă și are sediul aici în Sibiu, are cunoștință despre aceasta conferență și se ține ea cu șirea lui?

Se află pe masa biroului lista autentică a tuturor alegătorilor români conșcriși în cele 2 cercuri electorale ale Sibiului?

Răspunsul dat la aceste două întrebări a fost un repețit și laconic nu.

Atunci se scoală dl Dr. Aurel Brote și venind într'ajutor presidiului răspunde întrebătorului, că urmînd casurilor precedente nu s'a aflat îndemnați a se pune în aceasta privință în conștelegere cu comitetul central, ceea ce nici n'a fost de lipsă, ear cât pentru lista alegătorilor, aceea pur și simplu nu există, pentru că nu există.

Primind aceste deslușiri curiosul întrebătoriu se află îndemnat a și da votul său separat în scris motivîndul astfel:

Considerînd, că comitetul central aflîndu-se în Sibiu trebuia să fie înștiințat, fiindcă în casuri importante ca și acesta lui i compete inițiativa și deciziunea dacă este oportun a se face ceva sau nu, pentru-ca în urmă conferența se să nu fie desavuată;

Considerînd, că cei prezenți nu reprezintă totalitatea alegătorilor români din ambele cercuri electorale ale Sibiului aparținători partidului național, el depune pe masa biroului următorul vot separat:

Nu consider pe cei 35 prezenți în drept a duce un conclud în numele totalității alegătorilor români aparținători partidului național. I. G. Barișiu m. p.

La considerațiunile separatistului, dl Nicolau Cristea se află îndemnat a obiecta, că legea nu oprește astfel de conferențe și că nu trebe se fim așa birocrati. Voin întrebătoriu a face oare și care reflecșiune dlui Cristea în sensul, că dacă cei prezenți totuși ar aduce un conclud ar însemna, că toți ceilalți alegători, cari nu sunt prezenți nu aparțin partidului național, ceea ce nu este adevărat, — este

întrerupt de cumpănitul diplomat și consumatul nostru parlamentar dl prof. sem. D. Comșa, care face o mică lecțiune din regulele parlamentare, și adică se nu se mai dea cuvîntul de răspuns celui ce a fost apostrofat.

Ne mai insistînd separatistul la cuvînt se retrage la locul său în rîndul publicului pe care-l părăsise ca să și serie pe masa biroului votul său separat, și cu aceasta incidentul se termină.\*

Se consultă apoi din partea presidiului cei prezenți, dacă doresc ca să se facă ceva pentru generalul Traian Doda la care se aud voci, că da, da să se facă, să trăiască

Tot dl președinte spune, că dânsul are la sine un schelet (?) pentru o adresă de aderență către dl general Doda și dacă conferența doresce îl pune la dispoziție.

Se primesc scheletul și se aclamă o comisiune de 3 adevă dâni: Dr A. Brote, D. Comșa și președintele cu scop ca să facă redactarea adresei de aderențe, ceea ce și primesc în textul publicat în Nr. 243 al „Tribunei“, care sună astfel:

*Dle General?* Alegătorii români din cercurile electorale ale cetății Sibiului, întruniți astăzi în conferință și luînd cu mulțumire și mîndrie la cunoștință bărbătească Dtale pășire, prin care ca singurul mandat a 3 milioane de Români, adresîndu-Te parlamentului ungar, ai descoperit nedreptățile ce se fac neamului românesc, — se simt fericiți a Te felicita și a Te asigura, că din inima lor ai vorbit în ambele Dtale acte, adresate parlamentului. Să trăiesci, dle General: stîlp adevărat al Tronului, patriei și națiunii.

Din conferința alegătorilor români aparținători partidului național din cele două cercuri electorale ale Sibiului, ținută în Sibiu la 25 Octombrie (6 Novembre) 1887.

Simeon Popescu,

Pompiliu Pipoșiu,

președinte.

secretar.

Cu aceasta s'a terminat acest simulacru de conferință electorală, puțin potrivit de acela în onoarea căruia era să se facă ceva de doamne ajută, ce să-i facă onoare și mulțumire dânsului ca primitoriului și celor în a cui nume s'a trimis.

Instructivă rămîne însă procederea reprezentanților puternicului grup al bărbaților liberi și independenți, cari se gereză în țiarul lor, ca patențați apărători legitimi a națiunii române, cari în tot momentul apelează în frase bombastice la solidaritatea națională pe care tot ei o subminează prin provocări și calumniări și în fine, dau la toată ocaziunea esemplul cel mai seducător de nedisciplină, anarhia și destrucțiune, ei cari ar vrea să treacă în lume ca element de ordine!

Fereste-me Doamne de prietini, că de protivnicii mei me știu eu apăra.

Un cetățean și alegător român, anume:

Menenius Agrippa.

**Ibănești, în 24 Octombrie, st. v. 1887.** M. O. Domnule redactor! În corespondența mea de dte 12 Octombrie a. c. referitoare la sosirea și primirea Alteții Sale principelui de coroană „Rudolf“ la vînătoarea din Gurghiu — nu știu de unde și cum s'au străcurat eroarea, că protopresbiterul nostru Galacteon Șagău au fost present la primire în fruntea preoțimeii.\*) Deci spre lămurirea adevărului și spre evitarea a oare căror neînțelegeri, subscrisul îmi țin de datorință a vă informa, că la aceea ocaziune au participat preoțimea română din giur de ambe confesiunile, și încă mai mulți din preoții gr. cat. ca unii, cari sunt mai numeroși în acest ținut, în frunte cu protopopul gr. cat. din Reghin Basiliu Rațiu.

Aceasta vă rog Mult On. dle redactor, ca spre liniștire. în procsimul număr al țiarului cel redigat, să o rectificați,

Pe lângă care rămân cu stimă

Ioan Petru,  
capelan.

## Varietăți.

\* (Personal.) Escel. Sa I. P. S. Domn archiepiscop și metropolit Miron Romanul cu trenul de ieri de dimineața a sosit în mijlocul nostru.

\* (Ajutoare.) M. Sa Împăratul nostru a dăruit spre ajutorarea edificării de biserică și scoale, comunei bis. gr. cat. din Cincia 200 fl., comunei bis. gr. cat. din Szamos-Ujlak 150 fl. comunei bis. gr. or. din Glimboaca 100 fl. și comunei bis. gr. cat. din Rakovița 100 fl.

\* (Maiestatea Sa împărăteasa și regina Austro-ungariei) călătorind sub cel mai strict incognito pe un vapor austriac, petrece în încântătoarea insulă Corf. Clima fiind foarte favorabilă și priincioasă sănătății o folosește în a face excursiuni mai într'oparte a insulei mai într'alta. În zilele din urmă împărăteasa acompaniată de o damă de curte și o mică suită a vizitat și cunoscutele locuri istorice ale Leucadei și Ithacei. Se vorbește, că Maiestatea Sa împărăteasa va mai fi oaspe al insulei încă 8 până în 16 zile.

\* (Ultimul termin pentru primirea vechilor bancnote de 10 florin v. a.) Bancnotele de 10 fl. v. a. cu datul 15 Ianuarie 1863 vor mai fi schimbate numai până la 31 Decembre 1887 la ambele bănci principale, în Viena și Budapesta. Rebonificarea atăr bancnote la filiile acestor institute se va efectui numai la o specială rugare cu consensul consilierului general al băncii austro-ungare. După 31 Decembre 1887 bancnote de 10

\*) Vorbindu-se în corespondență în general despre „protopresbiterul“ noi am fost de credință, că e vorba de dl protopresb. G. Șagău. Red.



10 fl. v. a. cari poartă datul amintit, nu vor mai avea nici o valoare, încetând ambele bănci de a le mai schimba.

\* (Foc.) Din Cuciulata ni se scrie: In 22 Octombrie a. c. st. v. s'a escat un incendiu la capătul comunei din partea apusului, care nutrit de un vânt vehement în vre-o câteva momente a mistuit tot ce a adunat vre-o 10 familii dintre cele mai sirguitoare în decurs de un an de zile, rămânând la începutul ernei fără casă fără masă. Asigurați a fost toți și se vor despăgubi cu vre-o 400—600 fl. pe când dauna se urcă preste 4000 fl.

\* De învățătoare pentru lucrul de mână la scoala capitală gr. or. din Orăștie s'a instituit în mod provisor Dna A. Vlad, flica distinsului nostru publicist G. Bariț.

\* (Sultanul de Marocco.) Ne având ocaziune, ca arabii din Maguinez să vadă mai mult de patru săptămâni pre sultanul lor care era bolnav, își exprimă dorința ca acesta să li se arate, căci la din contra ei se vor crede îndreptățiți a da creșmânt scirilor ce circulă despre moartea suveranului lor și vor face pașii necesari, ca ei să se scie cu suveran.

Sultanul satisfăcând dorinței lor li se arată, dar fiind că era astfel îmbrăcat încât curioșii nu-i puteau vedea fața, se creșură, că sunt amăgiți și se arătară tare nemulțamiți. Sultanul, ca să delătore ori ce prepus din inimile lor să îmbrace în hainele lui obicinuite și le adresează următoarele cuvinte:

Ei bine, vedeți că trăesc; priviți-me și vă mirați că am cădut bolnav, căci și soarele și luna cad bolnave. Sunt ca și voi de oase și carne; am fost puternic, m'am însănatășat, prin urmare liniștiți-ve.

Dupăce vorbi sultanul acestea se retrase în palat, dând ordin a împărți arabilor ascultători 500 galbeni, pentru marele lor interes față de starea lui sanitară.

### Dare de seamă și mulțamită publică.

În urma apelului meu din 1 Novembre a. c., am primit până acum ajutoare pentru cei nenoro-

ciți prin foc din Vâlcelele-bune dela următorii P. T. Domni:

Ioan de Lemeny, căp. supr. în pens. Brașov fl. 5.—  
Dimitrie Cunțanu prof. sem. în Sibiu „ 2.—  
Septimiu Albini, prof. în Sibiu „ 1.—  
Alesandru Serafin, senator în Hațeg „ 1.—  
Ioan Popovici, inv. Sibiu „ 1.—

Suma fl. 10.—

Prin On. Redacțiune a „Telegrafului Român“ am primit dela DD.:

Parteniu Cosma, dir. „Albinei“ fl. 5.—  
Dr. Ioan Moga, medic în Sibiu „ 2.—  
Dr. Remus Roșca, redactor, Sibiu „ 1.—

Suma fl. 8.—

La olaltă fl. 18.—

Acestor marinimoși contribuitori le esprim prin aceasta în numele nenorociților cea mai profundă mulțamită.

Contribuiri mai primesce Onorata Redacțiune a acestui diar.

Sibiu, 9 Novembre 1887.

I. Popovici,

inv. la scoala reun. fem. rom. în Sibiu.

### Istoricul nou edificatei biserici gr. or. române din Arpatac, protopresb. Treiscaunelor.

Am publicat în Nrii 107 și 108 ai „Telegrafului Român“ istoricul zidirei bisericii din Arpatac, acum spre completarea acestei lucrări las să urmeze aci în rënd chronologic toate sumele, ce au încurs în cassa bisericii din Arpatac spre scopul acesta atât ca ajutoare din partea marinimoșilor binefăcători esteri și interni, cât și ca aruncuri încassate dela parochienii acestei biserici.

Sumele incurse și întrebunțate la cumpărarea grădinei, edificarea bisericii și procurarea mobilierului necesar sunt următoarele:

Dela DD. Dimitrie Cioflec, învățător em. în Brașov a intrat 727 fl. 70 cr.; Ioan Colțescu, comersant în București 964 fl.; Nicolau Cioflec, proprietar de moșie în comuna Mărșă, județul Vlașca, România 764 fl.; George Cioflec, cojocar în Brașov 100 fl.; Dimitrie Mocian, comersant în București 100 lei noi; Teodor Ioan, com. în Ploesci 60 lei noi; Nicolau Petroviciu, com. lei București 100 noi; Bucur Să-

vulescu, din România 50 lei noi; Comuna bisericească din Arpatac a contribuit la edificarea bisericii cu: a) fundațiunea bis. de 1759 fl. 15 cr.; b) aruncul pe parochieni din anul 1880, 1193 fl. 20 cr.; c) aruncul pe parochieni din anul 1883, 358 fl. 75 cr.; d) aruncul pe parochieni din anul 1886, 308 fl. e) împrumutul făcut la filiala Albina din Brașov 1000 fl.; f) valoarea minimală a lucrului prestat și a materialului prestat (peatră, cărămidă 100 de mii și năsip) 2000 fl. — Suma 6619 fl. 10 cr.

Afară de aruncurile obligatorice au mai dăruit dintre parochieni pe seama bisericii următorii:

DD. Nicolae Leucă, plugariu în Arpatac 861 fl. 33 cr.; Dionisiu Nistor, paroch în Arpatac 45 fl.; George T. Acseste, plugar în Arpatac 60 fl.; George Brândus, sen. plugar în Arpatac 60 fl.; George Rafiroiu, plugar în Arpatac 60 fl.; Dumitru Pușcoiu, plugariu în Arpatac 60 fl.; George Ciucășel, plugariu în Arpatac 32 fl. 17 cr.; Véd. Maria Nema în Arpatac 32 fl. 17 cr.; Ioan Bota senior plugariu în Arpatac 50 floreni; Ioan Glejar, senior plugariu în Arpatac 31 floreni; George Șimon, plugar în Arpatac 25 floreni; Nicolae Nema, plugariu în Arpatac 14 fl.; Aron Cioflec, învățător em. 10 fl.; Ana Müller, birtășiță în Arpatac 27 fl.; Balint Iózsef, măcelar în Arpatac 5 fl. — Suma 1372 fl. 67 cr.

Prin urmare suma intrată dela biserica și binefăcătorii din Arpatac se urcă la țifra de 7591 fl. 77 cr.

Dela binefăcători esteri au intrat:

Prin colecta din 1880 întreprinsă în presb. Treiscaunelor 31 fl. 65 cr.; din ajutoriul de stat de 24 de mii, 260 fl.; din colecta făcută în Elöpatak la anul 1882, 28 fl. 30 cr.; dela Alteța Sa imperială archiducele Iosif în 1883, 20 fl. din ajutoriul împărătesc de 24 de mii în 1886, 200 fl. dela Vasile Mireș, din Bod, plugariu 25 fl.; dela George Andreiu, morar în Heghig 60 fl.; din fondul bisericii serace 1886, 300 fl.; dela dl Nicolae Zacharie, comersant în Heghig 20 fl.; dela biserica s. Nicolae din Brașov 100 fl.; prin colecta dlui Ioachim Nan din Petroșeni 17 fl.; doamna Maria și Irina Staia din Ploesci, au dăruit: o linguriță din argint aurită, un rënd de acopereminte (procovețe) din mătăsă și o iconiță pentru iconostas: betezul Dlui. Toate foarte frumoase.

(Va urma.)

### Loterie

Mercuri în 9 Novembre 1887.  
Sibiu: 8 74 50 33 21  
Sâmbătă în 5 Novembre 1887.  
Budapesta: 27 14 4 61 40

Nr. 5296 Plen.

[1722] 1—3

### CONCURS

pentru stipendii și ajutoare din fundațiunea Andronic.

Din fundațiunea Andronic sunt a se conferi pe anul 1888 următoarele stipendii și ajutoare:

a) **Cincișeci stipendii și ajutoare** de câte 30 fl. pentru tineri, cari au intențiunea a se aplica ca **noviți la meserie și industrie**, apoi pentru învățăcei aplicați deja la meserie și industrie, și în fine pentru învățăcei, cari au devenit **sodali** (calfe) în decursul anului 1887.

b) **Patruspreșeci ajutoare** și anume **șeci** de câte 100 fl., **doi** de câte 150 fl. și **doi** de câte 200 fl., pentru sodali (calfe), cari sunt în condițiunile recerute de a se face măestrii.

**Toți**, cari voesc a concurge la aceste stipendii și ajutoare trebuie se dovedească:

a) prin atestatul de botez, că sunt români greco orientali din Transilvania;

b) prin atestatul oficiului comunal (primăriei) starea averei propriie și a părinților;

c) prin atestatul oficiului parochial, la care aparține concurentul sau familia concurentului: dacă trăesc părinții, câți copii minoreni sunt în familie și câți din acestia umblă la scoală; dacă petentul este căsătorit și starea familiei sale.

În special tinerii, cari au intențiunea a se aplica ca **noviți la meserie și concurg** la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale indicate mai sus trebuie se întrenească și următoarele condițiuni:

1. Se nu fie mai tineri de 12 ani.

2. Se fie cercetat cu succes bun scoala populară, ceea-ce este a se dovedi prin atestate scolare.

3. Se fie încheiat contract cu măestrul conform § lui 61 al legii industriale (art. leg. XVII: 1884), ceea ce

se va dovedi prin așternerea contractului în original sau în copie legalisată.

**Învățăceii** aplicați deja la meserie sau la industrie, cari concurg la un stipendiu câte de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie se mai întrenească și următoarele condițiuni:

1. Se fie angajați la vr'un măestru cu contract, care să se alătore la cerere.

2. Se aibă purtare bună dovedită cu atestat dela măestrii, la cari au fost și sunt în învățatură.

**Sodali**, cari concurg la vre un ajutoriu de 30 fl., afară de recerințele generale, trebuie se întrenească următoarele condițiuni:

1. Se fie terminat periodul de învățatură în decursul anului 1887, ceea ce se va dovedi prin atestatul autorității industriale conform §-lui 67 din art. leg. XVII: 1884.

2. Se arete un sporiu și o purtare bună, ceea ce se va dovedi prin atestatul măestrului eventual prin cartea de lucru (§. 99 din legea citată).

3. Se arete ce limbi sciu vorbi și scrie (atestat dela măestru), și dacă aparțin ca membrii la vre-o reuniune de meseriași (certificat dela reuniune).

**Sodali**, cari concurg la vre-un ajutoriu câte de 100 fl., 150 fl. și 200 fl., pentru a se face măestrii, au să întrenească, afară de recerințele generale, încă următoarele condițiuni:

1. Se fie provăduți cu certificatul de măestru.

2. Să fie lucrat cel puțin șase ani consecutivi ca sodali, ceea ce va dovedi prin atestatele măestrilor, la cari au lucrat.

3. În cerere să se arete anume, unde voesc a se aședa ca măestrii, și ce fel de mijloace bănesci mai are pentru a-și începe meseria pe socoteala lor; asemenea se producă și alte documente recomandătoare.

**Dela toți concurenții de ori ce categorie se recere**

ca cererile să fie scrise și subscrise **cu mâna lor proprie** și adresate consistoriului archidiecesane gr. or. din Sibiu; cererile au să între aici cel mult până la **1 Decembre 1887 stilul vechiu**.

Cererile sosite după acest termen și cele ce nu vor fi instruate precum se recere mai sus, nu se vor lua în considerare.

Din ședința plenară a consistoriului archidiecesan, ținută în Sibiu la 5 Octombrie 1887.

Nicolae Popea m. p,  
archimandrit și vicariu archiepiscopesc.

„Sebeșana“  
Institut de credit și de economii,  
societate pe acții în Sas-Sebeș.

### Provocare.

Toți acei domni acționari, cari nu au solvit ratele decădute cu **1 November 1887 n.** pentru acțiunile subscrise la „Institutul de credit și economii „Sebeșana“ în Sas-Sebeș, conform §. 11 din statute, prin aceasta sunt provocați, a-și răspunde ratele restante fără amânare, căci altcum se vor aplica dispozițiunile §-lui citat.

Sas-Sebeș, în 1 Novembre, 1887.

[1725 2—3

**Direcțiunea.**



Medicament

pentru

**boala de fungie,**

tuberculosă (oftică), astmă (respirațiune), catar cronic de plumâni etc. prin

**Ecshalatiune de gas (cu ajutoriul inecțiunei rectale).**

Necredutul, idealul admirabil și nerealisabil al medicilor, se poate efteptu sigur și de tot prin mijlocul acestei metode de cură! Despre efectul medical sigur și admirabil mărturisesc următoarele espuneri alăturate în scurt, dar mai ales atestatele profesorilor de renume european, și cari se legitimează prin prescripțiile medicale prezente din și afară din țeară:

„Adeseori chiar după trei întrebunțări a ecshalatiunei de gas cu ajutoriul inecțiunei rectale pere: *tusea, frigurile, scuiparea*, (flegma) și *mirosul greu de sudoare* Greutatea corpului se sporesce pe săptămână cu 1/2—1 klgram. Pațientul se vindecă și și poate ear începe activitatea obositoare a vieții.

„La astmă, după o 1/3 de oară dela întrebunțarea ecshalatiunei de gas, i-se dă un indem pentru respirațiune. La întrebunțarea mai departe a curei nu se mai repeșesc atacurile.“ Chiar și coardele vocale distrucate și plumâna pe jumătate distrucată încă se vindecă. Dintre 30 de pacienți în ultimul stadiu al tuberculozei s'au mēntuit toți de tot prin mijlocirea inecțiunei de gas.

Precum în cele mai mari spitaturi din lume, astfel și în **spitalul imperial reg. comun din Viena** află aparatul ecshalatiunei de gas cea mai mare întrebunțare. — Atestatele celor vindecați o dovedesc.

Aparatul ces. reg. a. p. al ecshalatiunei de gas (inecțiunei-rectale) este complet, cu adausul la producerea gasului, dimpreună cu instrucțiunea întrebunțării pentru medici; și pentru întrebunțarea însași a bolnavilor prin

**Dr. Carl Altmann, WIEN, VII. Mariahilferstrasse Nr. 80,** se poate primf pentru **8 fl. și 30 cr.** pentru pachetare, cu bani gata sau cu rambursa postală.

Cura în sine nici nu molestează și nici nu strică.

[1588] 34—50